

steriet angaaer, saa maa jeg ogsaa her tilfulde sande Finantsministerens Ord, at det er meget mere et Agglomerat end et System; det er forunderligt nok, at man, efterat man engang har udfikst en Bestyrelse for Domainerne, hvorunder man har optaget den betydeligste Fabrikbestyrelse her i Landet — som altsaa forudsætter Mænd i Domainebestyrelsen, der ere istand til at henvende deres Opmærksomhed med Dygtighed paa Handel og Omsætning — at man da ikke under samme Bestyrelse har henlagt alle disse Gjenstande og andre af lignende Art, den grønlandske og islandske Handel, Porcellainfabriken, ja lige indtil Landskabsgartneriet. Jeg finder paa begge Steder, saavel under Domainerne som under Indenrigsministeriet omtalt Haver og Gartneri. Med al mulig Respekt for Gartneriet, saa er Danmark dog for lille til at have et stort Gartneri og for lille til at have „reisende Landskabsgartnere“, saalange vi endnu ikke engang have de usleste Kaalhaver ved mange af vore Boliger i store Dele af vore Provindser; jeg er overbevist om, at vi ogsaa her have, ligesom jeg nævnte det ved Indenrigsministeriet, et af disse Tegn paa misforstaaet Storhed og paa ildeforstaaet Oplysning og Smag. Det skulde være mig hjært, om Justits- og Politiministeren kunde i deres kommende Budget, om ikke den gang, fremlægge et Sportuleringsregnskab. Det vilde give en Mængde Oplysninger, som vilde være af den yderste Betydning, og netop for de mere fraliggende Provindser; thi de mere fraliggende Provindser have i dette Fag mindre Indsigt og troe sig jævnlige ilde medtagne — jeg vil haabe med Uret — men et Regnskab derover vilde give dem den Fortrosthing, som det altid er, at vide, at man dog bliver behandlet saaledes, som Lovene tilstige. Jeg finder, at Udsrivningsvæsenet er temmelig stærkt repræsenteret, saavel her, som under Krigsministeriet; det skulde forundre mig, om man ikke

ved at samle det paa eet Sted, under eet Ministerium, skulde kunne bevirke en fordeelagtigere Tjenesteydelse og en meget sparsommeligere Bestyrelse — jeg skal henstille det til de ærede Ministre, som have disse forskjellige Forvaltningsgrene. Jeg finder under Justitsministeriet ikke saa separate Fonds, som bestyres der; nu forekommer det mig, at Finantsministeriet dog er langt bedre stiftet til at bestyre separate Fonds end nogenfømhelst anden Bestyrelsesgreen, og det skulde derfor være mig hjært, om man kunde fortsætte den Inddragning af separate Fonds Bestyrelser, som allerede saa heldigt er begyndt, ogsaa i denne Retning. Jeg gaaer nu over til Kirke- og Underviisningsministeriet, og jeg maa da aldeles bifalde, hvad den ærede Finantsminister ogsaa har yttret herom, at dette Ministerium endnu paa ingen Maade er kommet til at formere sig fuldstændigt, men at det endnu kun er en Samling af Enkeltheder. Det har gjort mig ondt at see, at man maafee noget for tidligt der har søgt at udjævne Gageringerne, sammenlignelsesviis med de andre Ministerier; jeg synes, det havde været heldigt at vente med dette, til Gageringslisterne og Gageringsplanerne vare antagne her i Thinget; det er meget vanskeligt at komme tilbage fra en gjort Gjerning, og mod Personerne vilde jeg ogsaa sige, at det var Uret; derimod kan man med største Rolighed lade dem vente. Jeg kommer under Underviisningsministeriet til at omtale en Gjenstand, som især har paafaldet mig — jeg kunde ogsaa tildeels have omtalt den ved Indenrigsministeriet, fordi de paa en Maade ere i Fællesskab om den — det er den grønlandske Handel og det grønlandske Misstonsvæsen. Jeg har Intet imod, at man gjør Meget for Oplysningen, men at gjøre meer for Oplysningen af Grønlænderne end for Oplysningen af os Danske, det synes mig foreløbigt at være mindre heldigt.